

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра охорони праці та біотехнічних систем у тваринництві

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету
Захисту рослин,
біотехнологій та
екології

(Юлія КОЛОМІСЦЬ)

“ 23 ” 05 2024 р.

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри охорони праці та
біотехнічних систем у тваринництві
Протокол № 11 від “ 20 ” 05 2024 р.

Завідувач кафедри

(Василь ХМЕЛЬОВСЬКИЙ)

”РОЗГЛЯНУТО”

Гарант ОП «Біотехнології та біоінженерія»

Кваско (Олена Кваско)

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Безпека праці і життєдіяльності**

Галузь знань 16 «Хімічна та біоінженерія»
Спеціальність 162 «Біотехнології та біоінженерія»
Освітня програма «Біотехнології та біоінженерія»
Факультет (ННІ) Захисту рослин, біотехнологій та екології

Розробники: доц., к.с.-г.н. Зубок Т.О.

Київ – 2024 р.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра охорони праці та біотехнічних систем у тваринництві

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету
Захисту рослин,
біотехнологій та
екології

_____ (Юлія КОЛОМІЄЦЬ)

“ ____ ” _____ 20__ р.

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри охорони праці та
біотехнічних систем у тваринництві

Протокол № ____ від “ ____ ” ____ 20__ р.

Завідувач кафедри

_____ (Василь ХМЕЛЬОВСЬКИЙ)

”РОЗГЛЯНУТО ”

Гарант ОП «Біотехнології та біоінженерія»

_____ (Олена Кваско)

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Безпека праці і життєдіяльності**

Галузь знань 16 «Хімічна та біоінженерія»

Спеціальність 162 «Біотехнології та біоінженерія»

Освітня програма «Біотехнології та біоінженерія»

Факультет (ННІ) Захисту рослин, біотехнологій та екології

Розробники: доц., к.с.-г.н. Зубок Т.О.

Київ – 2024 р.

Опис навчальної дисципліни **Безпека праці та життєдіяльності**

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>Бакалавр</i>	
Спеціальність	<i>162 «Біотехнології та біоінженерія»</i>	
Освітня програма	<i>«Біотехнології та біоінженерія»</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	<i>екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	1	
Семестр	1	
Лекційні заняття	<i>15 год.</i>	
Практичні, семінарські заняття	<i>15 год.</i>	
Лабораторні заняття	<i>- год.</i>	
Самостійна робота	<i>60 год.</i>	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	<i>2 год.</i>	

1. **Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни**

Мета полягає у набутті здобувача за спеціальністю «Біотехнології та біоінженерія» компетенцій, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій й природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, а також здатність ефективно керувати безпекою праці, враховуючи пріоритет життя та здоров'я працівників над результатами виробничої діяльності, з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду

Завдання передбачає опанування знаннями, вміннями та навичками вирішувати професійні завдання з обов'язковим урахуванням галузевих

вимог щодо забезпечення безпеки персоналу та захисту населення в небезпечних та надзвичайних ситуаціях.

Здобувачів вищої освіти, після вивчення курсу "Безпека праці і життєдіяльності", мають мати комплексні загальнокультурні та професійні навички з питань безпеки життєдіяльності та безпеки праці, що відповідають їхнім спеціальностям, для ефективного вирішення завдань, пов'язаних із забезпеченням безпеки та здоров'я персоналу у виробничих умовах та в небезпечних ситуаціях.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю у біотехнології та біоінженерії, або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів біотехнології та біоінженерії.

загальні компетентності (ЗК):

- ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
- ЗК6. Навички здійснення безпечної діяльності
- ЗК9. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового

Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН22. Вміти враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти, вимоги охорони праці, виробничої санітарії і пожежної безпеки під час формування технічних рішень. Вміти використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- ПРН23. Вміти використовувати у виробничій і соціальній діяльності фундаментальні поняття і категорії державотворення для обґрунтування власних світоглядних позицій та політичних переконань з урахуванням процесів соціально-політичної історії України, правових засад та етичних норм.
- ПРН25. Вміти застосувати кріоконсервацію та кріозбереження для збереження біорізноманіття рослин та мікроорганізмів. провести ідентифікацію рекомбінантних клонів.

Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти;
- скороченого терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти.

Безпека праці

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин																			
	денна форма					заочна форма														
	тижні	усього	у тому числі			усього	у тому числі													
			л	п	лаб		інд	с.р.	л	п	лаб	інд	с.р.							

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Змістовий модуль 1. Правове і нормативне регулювання охорони праці.													
Тема 1. Законодавство України про охорону праці	1	4	2	2			2						
Тема 2. Організація служби охорони праці.	2	4	2	2			1						
Тема 3. Організація розслідування нещасних випадків.	3	4	2	2			1						
Тема 4. Організація навчання з охорони праці.	4	4	2	2			1						
Разом за змістовим модулем 1	32		8	8			4						
Змістовий модуль 2. Практична організація безпеки праці													
Тема 1. Травматизм, причини, профілактика.	5	4	2	2			1						
Тема 2. Шкідливі фактори виробничого середовища	6	4	2	2			1						
Тема 3. Вибір засобів індивідуального захисту	7	4	2	2			1						
Тема 4. Основи електробезпеки та пожежної безпеки	8	2	1	1			1						

Разом за змістовим модулем 2	28	7	7			9						
Усього годин	60	15	15			9						
Курсовий проект (робота)		-	-	-		-		-	-	-		-
Усього годин		-	-	-		-		-	-	-		-

2. Теми практичних занять (Безпека праці)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<i>Практичне заняття №1</i> Організація навчання з питань охорони праці	2
2	<i>Практичне заняття №2.</i> Організація розслідування нещасних випадків на виробництві	2
3	<i>Практичне заняття №3</i> Вимірювання параметрів мікроклімату. Визначення концентрації шкідливих парів та газів в повітрі робочої зони.	2
4	<i>Практичне заняття №4.</i> Вимірювання рівнів освітленості робочих місць	2
5	<i>Практичне заняття. №5</i> Вибір засобів індивідуального захисту для працівників.	2
6	<i>Практичне заняття № 6</i> Первинні засоби пожежогашіння на підприємствах.	2
7	<i>Практичне заняття №7</i> Домедична допомога	2
	ВСЬОГО	15

4 Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<u>Практичне заняття №1.</u> Оформлення інструктажів з охорони праці	2
2	<u>Практичне заняття №2.</u> Аналіз виробничих травм	1
3	<u>Практичне заняття №3.</u> Атестація робочих місць	2
4	<u>Практичне заняття №5.</u> Аналіз засобів індивідуального захисту для працівників.	1

5	Практичне заняття № 6. Визначення основних психофізіологічних властивостей людини та їх вплив на безпеку	1
6	Практичне заняття №7. Біоритми та їх роль у збереженні здоров'я людини Підбір первинних засобів пожежогасіння на підприємствах.	1
	ВСЬОГО	9

5 Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- реферати;
- захист практичних робіт;

6 Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);

7 Методи оцінювання.

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- командні проєкти;
- реферати, есе;
- захист практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах

8 Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	

0-59	незадовільно	не зараховано
------	--------------	---------------

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{АТ}}$.

9 Навчально-методичне забезпечення

електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=455> <https://elearn.nubip.edu.ua/mod/quiz/view.php?id=143061>);

- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти;

10 Рекомендовані джерела інформації

- 1 Піскунова Л.Е. Бондарь В.І., Зубок Т.О. Безпека праці та життєдіяльності: Підручник. Київ, 2022. 396с.
- 2 Піскунова Л.Е. Робочий зошит для практичного вивчення дисципліни Безпека праці та життєдіяльності студентами денної та заочної форми навчання. Київ, 2023. 110 с.
- 3 Піскунова Л.Е. Методичні рекомендації для вивчення та проведення практичних робіт з дисципліни Безпека праці та життєдіяльності студентами денної та заочної форми навчання. Київ, 2023. 101с.
- 4 Piskunova L., Bondar V. Labor safety and vital activity for students of English groups: Workbook of course. Kyiv. 2019, 202 p.
- 5 Piskunova L. Bondar V. Labor safety and life protection: Study guide. Kyiv. 2020, 306 с.
- 6 Piskunova L., Zubok T. Safety of work and Life: Training manual for the discipline. Kyiv. 2021. 219 p.
- 7 Войналович О.В. Вимірювання параметрів вібрації: Методичні вказівки щодо виконання лабораторної роботи. Київ, 2020. 18 с
- 8 Войналович О.В. Методи планування витрат на охорону праці: Методичні вказівки щодо виконання практичної роботи. Київ, 2019. 18 с.
- 9 Войналович О.В. Визначення параметрів виробничого шуму: Методичні вказівки щодо виконання лабораторної роботи. Київ, 2019. 16 с.
- 10 Білько Т.О. Домедична допомога на підприємстві: Методичні вказівки щодо проведення ділової гри. Київ, 2020. 18 с.
- 11 Піскунова Л.Е., Прилипко В.А., Зубок Т.О. Безпека життєдіяльності: Підручник. Київ, 2012. 222с. (Гриф Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, лист 1/11-4540 від 03.06.2011).
- 12 Піскунова Л.Е., Прилипко В.А., Зубок Т.О. Безпека життєдіяльності: Підручник. Київ, 2017. 456с.
- 13 L.Piskunova L., Bondar V. Labor safety and vital activity: Hanbook for the practical study of course for of English groups. Kyiv, 2022. 220 p.
- 14 Яремко З.М. Безпека життєдіяльності: навч. посіб. Київ, 2011. 315 с.

- 15 Основи охорони праці: Підручник / Ткачук К.Н. та ін. Київ, 2018. 448с.
- 16 Основи охорони праці / Запорожець О.І. Протосерейський О.С., Франчук Г.М., Боровик І.С. Київ, 2019. 264с.
- 17 Основи охорони праці /Березуцький В.В. та ін. Чернігів: Факт, 2020. 480с.
- 18 Войнолович О.В. Працезохоронні засади у схемах, таблицях і графіках: навч. Посібник. Київ: Основа, 2020. 144с.
- 19 Кудрявицька А.М. Білько Т.О. Основи охорони праці: навч. посіб. Київ: НУБіП України, 2017. 232 с.
- 20 Безпека життєдіяльності. Основи охорони праці: навч. посіб./ Яворовський, О.П. та ін. Київ: «МЕДИЦИНА», 2015. 232 с.
- 21 Безпека життєдіяльності: Журнали за 2017-2023 роки.
- 22 Інформаційні ресурси
- 23 Електронний курс з дисципліни : «Безпека праці та життєдіяльності»(Безпека життєдіяльності). URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=455>
- 24 Електронний курс з дисципліни : «Безпека праці та життєдіяльності»(Охорона праці). URL: <http://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=791>
- 25 Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <http://portal.rada.gov.ua> (дата звернення: 25.06.2022).
- 26 Офіційний веб-сайт МОЗ України. URL:<https://moz.gov.ua> (дата звернення: 20.03.2023).
- 27 Офіційний сайт Держпраці. URL:<https://dsp.gov.ua> (дата звернення: 15.05.2023).
- 28 Офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України. URL:<http://www.mon.gov.ua> (дата звернення: 11.02.2023).
- 29 Офіційний сайт Міністерства надзвичайних ситуацій України. URL:<http://www.mns.gov.ua> (дата звернення: 18.05.2023).
- 30 Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України. URL: <http://www.social.org.ua> (дата звернення 22.02. 23)